A°. 1808. N°. 157

HAAGSCHE COURANT.

Vrydag den 30 September.

A M E R I K A.

PHIELADELPHIA, *den 4 Augustus.* Onze dagbladen bevatten het volgende uit de

Barbados, den 19 July.

„ Zyn Majeſteits Schooner, *Subtile*, kwam giſter van het Eiland *St. Martin* aan, hy had met de kannoneer-ſloep *Wanderer* en de ſchooners *Baladan* en *Elizabeth* eene poging gedaan om dat Eiland by verraſſching te bemagtigen; doch deze poging mislukte. De berigten, die men van de ſterkte des vyands bekomen had, waren zeer valsch geweest. Onze manſchap had den vyand van drie batteryen verdreven; maar by den aanval der vierde hadden zy het hard te verantwoorden, met een driemaal zo ſterk getal vyanden. Men had van ons klein Eskader ſlegts 130 matroozen en zeeſoldaaten aan land gezet, aan het hoofd van de welken zig de lieutenant *Spearing* van het ſchip *Subtile* bevond, deze viel, toen hy de laatſte battery beſtormde, waar by daarenboven nog 30 man gedood of gekwetst werden. De vyandelyke magt by deze post bedroeg by de 500 man. Het was onmogelyk hun te wederſtaan, of met zekerheid terug te trekken, weshalven onze manſchap zig moest overgeven. Ondertusſchen vernemen wy, dat kort daar op een Parlementair aan land gezonden, en aanſtonds eene uitwisſeling bewilligd werd.

Te *Cayenne* is door de Keizerlyke Brik *Sorpent* van 24 ſtukken en 150 man, welke van *Bordeaux* was afgezeild, het ſchip *Georges* opgebragt. Het was geladen met 1200 vaten proviant van *Belfast*, beſtemd naar *Jamaika*, alwaar verſcheiden levensmiddelen zeer ſchaars waren.

T U R K Y E N.

KONSTANTINOPEL, *den 25 Augustus.* De plegtigheid der kroning van den Sultan *Mustapha* heeft den 11 dezer maand op de gewoone wyze by dergelyke gelegenheden plaats gehad. Zyn Groot-Vizir, *Mustapha* Pacha is overal, waar hy op dien dag verſcheen, door alle klasſen der inwoners met een geroep van *lang leeve* ontvangen geworden. Zyne wyze van geregtigheid te handhaven, zyne ſchranderheid in het ontdekken van dieſtallen, dieszelfs zedert verſcheiden jaaren begaan zyn, zyne ſtrengheid in het ſtraffen der ſchuldigen, is het voorwerp van ſchrik, zo als de algemeene bewondering. De volmaakſte rust heerscht thans in deze groote ſtad, en men is op de ſtraaten even zo veilig en zeker als in de huizen.

Den *Mousſa* Pacha Kaimakan, die aan de voorlaatſte omwenteling deel had, is het hoofd voor de voeten gelegd, en verſcheiden lieden, zo mans als vrouwen, die in de zamenzwering van den treurigen dood des Sultans *Selim* gewikkeld waren, hebben het zelfde lot ondergaan.

De Mufti *Abrazade* is, ſchoon door den tegenwoordigen Grootvizir in zynen post geſteld, afgezet, en heeft beloofd, op zyn landhuis aan het kanaal ſtil en gerust te leven. De Kapitan Pacha *Seid Ali* heeft met hem in hetzelfde lot gedeeld, en is door *Abdoulah* Efendi, voormalige Pacha van *Silistrie*, vervangen geworden.

Hier is een Oostenryksch officier van rang aangekomen.

Twee Amerikaanſche ſchepen kwamen den 2 dezer voor de haven van *Smirna*, en op de vraag van den konſul van *Frankryk*, zyn dezelven terug gezonden. De Porte heeft de billykheid der gronden erkend, die Z. M. den Keizer der Franſchen bewogen hebben, de Amerikaanſche ſchepen van zyne havens uittesluiten, en dezelve heeft ſtrenge firmans tegen den Engelſchen handel naar al de Zeeplaatzen, waar men getragt had dien te herſtellen, gezonden. Het nieuwe ministerie voegt zig met genoegen by het ſtelzel, dat op het geheele vasteland aangenomen is, en het welk *Engeland* binnen kort zal noodzaaken te erkennen, dat de zeevaart vry moet zyn. De regering van den Sultan *Mahmud*, zal zig door eene groote ſtandvastigheid in het binnenlandſche beſtuur, en eene groote wysheid in deszelfs betrekkingen met de Staaten van *Europa* onderſcheiden.

Z W E E D E N.

GOTHENBURG, *den 14 September.* De admiraal *Puke* die te *Karlskrona* het bevél heeft gevoerd, heeft aan Z. M. berigt, dat op den 2 Augustus de Engelſche vice-admiraal, ſir *James Saumarez*, te *Karlskrona* is aangekomen, om versch water intenemen. De ſchout-by nagt, ſir *James Hood*, werd den volgende dag, met hetzelfde oogmerk, met 2 ſchepen van linie verwagt.

Onder den admiraal *Saumarez* en ſir *Samuel Hood*, bevonden zig zamen 9 Engelſche ſchepen van linie in de *Oostzee*. De vice admiraal *Klats* was by de Belten met de ſchepen de *Brunswyk* en de *Edgar*.

Hier zyn 18 Engelſche ſchepen met levensmiddelen aangekomen.

Lord *Somerton* is met den kotter *Swan* uit *Finnland*, alwaar hy by den Koning was, terug gekomen en naar *Engeland* onder zeil gegaan.

D E N E M A R K E N.

KOPENHAGE, *den 17 September.* Verſcheiden afdelingen Zweedſche troupen, die tot hier toe aan de Zuidlyke kusten van *Schoonen* verdeeld ſtonden, hebben bevél bekomen, tot verſterking van het leger in *Finnland*, optebreken.

Volgens brieven uit *Fladſtrand* heeft men tyding, dat eene transportvloot met vreemde troupen aan boord, den 4 September op de reede van *Gothenburg* was aangekomen, maar den troupen had men niet toegeſtaan, aan land te komen. Een onzer kapers zag den 8 dezer 35 transportſchepen weder van de Gothenburgſche ſcheerenvloot uitzeilen, den koers westwaard nemende. Het is zeer waarſchynlyk, dat de Spaanſche troupen aan boord dezer vaartuigen waren.

Men verzekert, dat een Engelsch eskader thans by *Reval* kruist.

DUITSCHLAND en aangrenzende RYKEN.

Van de NEDER-ELVE, *den 23 September.* Brieven uit *Petersburg* behelzen het volgende artikel uit de Hof-Courant van den 5 September. „ Een berigt van het ministerie van het Zeewezen bevat hoofdzaaklyk het volgende: De Rusſiſche admiraal *Chanykow* heeft den 21 Augustus in de *Jongvrouw-Sund* de vyandelyke vloot, beſtaande uit 13 ſchepen van linie en vyf fregatten, waar onder twee Engelſche ſchepen van linie, ontmoet, en is den 26 met dezelve ſlaags geworden, doch heeft zig op het laatst genoodzaakt gezien, voor de overmagt te wyken en naar *Baltishport* te zeilen; het zeer beſchadigd ſchip *Usſewolod* was agter gebleven, en na een' allerhardnekkigſten tegenweer, en na dat het geheel tot een wrak geſchoten was, door den vyand in brand geſtoken.

Men verneemt, dat eenige Hollandſche kanonneerſloepen op de *Jähde* aangekomen zyn.

F R A N K R Y K.

PARYS, *den 25 September.* De *Moniteur* van giſter kondigde in dezer voege het vertrek van Z. M. aan.

„ Z. K. en K. M. is voorleden Donderdag 's morgens te vyf uur van het paleis van *St. Cloud* vertrokken, om zig in de ſtaaten van het *Rhyn*-verbond te begeven.

„ Hoogstdezelve werd verzeld door den Prins van *Neufchâtel*; den minister ſecretaris van ſtaat; den hertog van *Frioul*, groot maarſchalk van het paleis; den generaal *Nansouty*, eerſte ſtalmeester; van de hertogen van *Rovigo* en *Lauriston*, adjudant van Z. M.; van de heeren *Remuzat* kamerheer, en *Cavaletti*, ſtalmeester.

„ De Prins van *Benevente* en de heer de *Champagny* zyn Z. M. vooraf gegaan."

„ Châlons ſur-Marne, den 22 September.

„ Z. M. de Keizer en Koning is heden avond te agt uur *incognito* hier aangekomen, en zodanig onverwagts, dat vier regimenten dragonders, die zig in onze ſtad bevinden, niet hebben kunnen opzitten. Deze troupen zyn zeer ſchoon, zy houden goede krygstugt, en een ieder beyvert zig om hen wel te onthaalen."

In al de Steden der Departementen, die de troupen uit *Duitschland* komen doortrekken, worden dezelven met geestdrift ontvangen, overal bied men ze kroonen en maaltyden aan. Te *Nancy*, *Metz* en *Orleans* heeft men luisterryke feesten ter hunner eere gegeven.

De Heer *Rabaud de St. Etienne*, de jonge, Ex-Wetgever, lid van den raad van Prefectſchap van het Departement van *Gard*, is den 15 dezer te *Nismes* overleden. Hy was door een ſchigtig paard op de ſtraat neder geworpen, en werd zwaar gewond.

Men verzekert, dat de Maarſchalk Hertog van *Dantzig* weldra naar *Spanje* vertrekken zal, en dat de generaal Senateur *Valence* in het zelfde leger geplaatst zal worden.

By een Keizerlyk Decreet van den 16 dezer word de invoer in *Frankryk* van alle Koloniale Waaren, komende uit *Holland* en *Spanje*, verboden. By dit Decreet word niets veranderd aan de gemaakte bepaling van dat van den 9 July l. l., waar by Z. M. aan zig voorbehouden heeft, te veroorloven, volgens de omſtandigheden, den invoer van Katoen en Wol. De uitvoering van dit Decreet ſtrekt zig uit tot de havens van de linke oevers des *Rhyns* tot *Straasburg*.

Giſter deden de 5 per Cts. geconſol. 80 fr. 25 c. De Bank-Actiën 1220 fr., en heden de eerſte 80 fr. 55 c., en de laatstgenoemden 1223 fr. 75 c.

H O L L A N D.

AMSTERDAM, *den 27 September.* Zyne Majeſteit, altyd bedagt op alles, wat tot nut van het algemeen welzyn kan verſtrekken, heeft, tot bevordering van den landbouw, by beſluit van den 17 dezer maand, eene ſpeciale commisſie benoemd, tot het examineeren en onderzoeken der bekwaamheden van Vee-Artſen, in de Departementen, als mede tot het formeeren van een plan, naar het welk dit examen, in het vervolg, zoude worden ingerigt, beſtaande uit: Den Ridder *Brugmans*, Staats-Raad en Profesſor aan de Koninglyke Univerſiteit te *Leyden*; den Ridder *van Maanen*, Commisſaris voor het Geneeskundige; den Heer *Bennet*, Lid van het Koninglyke Inſtituut, en den Heer *Heilbron*, Chef de Bureau by het Ministerie van Binnenlandſche Zaaken.

Eene Commisſie, zedert eenen geruimen tyd, door Z. M. benoemd, om aan Hoogstdezelve een voorſtel van een *Budget* te doen, overeenkomſtig met de benodigdheden en de middelen van het Koningryk, en die bezuinigingen voorte dragen, die mogelyk en nodig zullen worden geoordeeld, heeft haare werkzaamheden ten einde gebragt. Z. M. is zeer te vreden geweest over de zorg en den yver, waar mede deze Commisſie, onder voorzitting van den Ridder *van Stralen*, gewerkt heeft, en heeft denzelven wel zyn genoegen willen te kennen geven. Na een ryp onderzoek van dit werk, heeft Z. M. het voorſtel aangenomen, om hetzelve by den algemeenen Vrede, wanneer eindelyk de omſtandigheden een vast *Budget* zullen toelaten en aanneemlyk maken, in werking te brengen.

AMSTERDAM, *den 28 September.* „ De ſtudie der regtsgeleerdheid was een waar doolhof geworden, en eeter was de beroemdſte en kundigſte man alleen ervaren in het regt van de provincie, die hy bewoonde; hy moest blindeling te werk gaan; wanneer hy tien of twintig uuren van zyne woonplaats in regtszaaken van een ander diſtrict verwikkeld was; hy moest dan byna altyd tot de kunde, en ervaring van practiſyns, die in alle opzigten beneden hem waren, zyne toevlugt nemen.

„ Het verſtandige en verlichte gedeelte der natie voelde levendig deze zwarigheid, maar wanhoopte byna dezelve te overwinnen en de vooroordeelen van opvoeding en eigenbelang te overkomen.

„ Toen de eenheid der republiek was gedecreteerd, moest men zig wel bezig houden met het vervaardigen van een eenig wetboek, en deze taak werd opgedragen aan mannen, door hunne kundigheid en bekwaamheden onderſcheiden. Dan in verſcheiden betrekkingen, door omſtandigheden gebonden, en door de zwarigheden, die zy in de uitoefening aantroffen, afgeſchrikt, hebben zy, na verſcheiden jaaren, niet dan het lyfſtraflyk wetboek geheel afgewerkt.

„ Naauwlyks op den troon geklommen, heeft de Koning onder zyne eerſte verpligtingen gerangſchikt, het deen hervatten van een werk, zo wezenlyk behorende tot het geluk zyner onderdaanen; en zig door lange discusſien in den Staats-Raad hebbende overtuigd, dat de verandering van omſtandigheden eene geheele omwerking van het gedeelte, dat men begonnen had, vereischte, heeft Z. M. drie verſchillende commisſien benoemd, voor het lyfſtraflyk wetboek, voor het burgerlyk wetboek en voor de manier van procedeeren.

„ De ontwerpen der drie wetboeken aan Z. M. zynde aangeboden, heeft Hoogstdezelve de Staats-Raaden *Reuvens*, *van Gennip* en den Ridder *Farjon*, Preſidenten dezer Commisſien, belast met een algemeen overzigt der drie wetboeken, ten einde dezelve in overeenſtemming te brengen en tot een doorlopend geheel te maken; en na dit bekomen te hebben, heeft Hoogstdezelve het onderzoek van deze wetboeken begonnen, die in Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid worden gelezen en bediscuteerd in eenen Raad, uit de Ministers en Staats Raaden beſtaande. Verſcheiden lange zittingen, te *Utrecht* gehouden, hebben reeds verre doen vorderen dit gewigtig werk, het geen Z. M. zig voorſtelt geregeld voorttezetten. Door deze bepaling van Z. M. zal het beſtaan en in werking brengen van een algemeen en gelykvormig wetboek niet meer een vraagſtuk of een ydele wensch zyn. De drie ontwerpen van wetboeken zullen in de eerſte zitting van het Wetgevend Lichaam worden voorgedragen, hetwelk het lyfſtraflyk wetboek, onmiddelyk na deszelfs byeenkomst, zal kunnen aannemen. Men moet van den meermaals betoonden yver dezer vergadering verwagten, dat dezelve in de welwillende oogmerken Zyner Majeſteit deelende, alle haare kragten zal inſpannen, om tot deze oogmerken medetewerken, en alzo het haare bytedragen, om dit ſtellig en blyvend gedenkteken opterigten, aan den roem der natie en van den Vorst, die het plan heeft ten uitvoer gebragt, om de verwarring der verſchillende gewoonten en gebruiken te doen vervangen door een geheel van wetten, gelykvormig, wys, gepast naar den tegenwoordigen regeringsvorm, en bovenal ingerigt naar de gebruiken, de zeden en de wyze van denken van zyn volk."

(*Het vervolg op den kant van deze Bladz.*)

's HAGE, *den 29 September.* De brieven van de BOVEN-RHYN tot den 24 dezer verzekeren, dat de Franſche troupen de *Nieuwe-Mark* ontruimd hebben. Het overſchot des Leger korps van den Maarſchalk *Soult*, heeft zig naar *Dantzig* op marſch begeven, waar van het de bezetting zal uitmaken, in plaats van het korps des Generaals *Oudinot*, die naar *Glogau* gegaan is; in *Pommeren* bevinden zig ſchier geen vreemde troupen meer. Men denkt dat het *Brandenburgſche* binnen kort ontruimd zal worden.

De Keizer *Napoleon* word den 25 dezer te *Mentz* verwagt.

De MINISTER van BINNENLANDSCHE ZAKEN, als daar toe door Zyne Majesteit den Koning, by Hoogst deszelfs decisie van den 19 September 1808, No. 6, geautoriseerd, brengt by deze ter kennisse van alle Fransche Deserteurs en weerspannige Conscrits, die zich tegenwoordig in *Holland* bevinden, dat het Zyne Majesteit den Keizer der Fransche en Koning van *Italien*, behaagd heeft te bepalen, dat zy in *Frankryk* terug zullen mogen keren, en dat dezelve, mits zich voor den 1 October aanstaande in een Fransch Regiment hebbende doen incorporeren, Pardon voor hun misdryf zullen bekomen.

*** Het Kindje, waarvan myne Vrouw den 15 dezer Verlost wierd, is gisteren tot onze groote droefheid Overleden.

Zwolle, den 20 September 1808. J. E. WILDEMAN.

*** Heden Overleed aan een Slym-Beroerte, den W. Edele Gestrenge Heer, DIRK VAN DER TOGHT, in den ouderdom van 59 jaaren, in leven Generaal-Schiver by de Koninglyke Hollandsche Flottilie; waar van deze aan des Overledens Vrienden en Bekenden kennis gegeven word, door zyne gestelde Executeurs van zyn Edel Testament.

's Hage, den 26 September 1808. J. P. HASSEL, en A. STRARK.

*** Op den 26sten September l. l., is op haar Buitengoed *den Draak*, zeer subiet Overleeden, onze veel geliefde Moeder, Vrouwe ELIZABETH VAN WOENSEL, Weduwe Mr. G. DE MAN, in den ouderdom van byna vyftig jaaren; waar van by deeze aan onze Vrienden en Bekenden kennis geven.

T. M. DE MAN,
E. DE MAN.

Alle de geene, die ietwes te pretenderen hebben van, verschuldigd zyn aan, ofte eenige Goederen, Gelden of Effecten onder zig mogten hebben, behorende tot den Boedel en Nalatenschap van BERNARDUS LANDGRAVER, onlangs alhier in den Haag Overleden, of van deszelfs Wedawe, gelieven daar van ten spoedigsten, en wel uiterlyk voor den 15 October aanstaande, Opgave, Betalinge en Afgifte te doen aan den Notaris en Procureur A. PETIT Jr., woonende op de Lange Beestemarkt in den Hage voornt.

De geene welke iets te pretenderen hebben van, of verschuldigd zyn aan, mitsgaders eenige Goederen, Gelden, of Papieren onder zig berustende mogten hebben, toebehoorende aan nu wylen B. ROCHEL, gewoond, en onlangs overleeden in den Hage, werden verzogd, uiterlyk voor den 4 October dezes Jaars 1808, daar van Opgave, Betaling en afgifte te doen aan den Notaris WILLEM VAN EYK, in de Juffrouw Idastraat, Wyk E, No. 117, in den Haage voornoemt.

*** Mejufvrouw GEERTRUY SARA CATARINA VAN DEN HEUVELL, gewoond hebbende te *Delft*, doch van daar in de maand Maart dezes jaars vertrokken, zonder dat men zedert van haar persoon of verblyf eenig berigt bekomen heeft, word verzogt om zig ten spoedigsten, en wel uiterlyk voor den 15 October aanstaanden, te adresseeren ten Comptoir van den Notaris A. J. DE MORAAZ te *Schiedam*, om, omtrent zekere aan haar opgekomen Erfenis informatie te bekomen.

*** TE HUUR, tegens November aanstaanden, een alleraangenaamst ZOMER en WINTER-VERBLYF, gelegen naby den *Leydschendam*, genaamd *BUITEZORG*; addres aldaar.

*** Op het Buitenhof alhier, TE HUUR met Primo November aanstaanden, drie Gemeubileerde Boven-Kamers, waar van twee aan straat. Te bevragen by G. BACKHUIZEN, Boekverkoper in de Hoogstraat.

*** TE HUUR, om dadelyk te kunnen werden aanvaard: Een groot modern Dubbeld HUIS, ERVE, THUIN, STALLINGE voor zeven paarden, KOETSHUIS, voorzien met een WONING daar boven, zynde het voorsz. Huis zedert kort geheel naar de nieuwste smaak vernieuwd, en voorzien van verscheide spatieuse Kamers, allen zeer fraay Behangen en modern Gepladfoneerd en met Spiegels en Ornamenten in de Schoorstenen versierd; voort ruime Zolder, Keukens, Kelders, en al het geen verder tot eene Logeable en Capitaale Woninge word vereischt; hebbende een riant uitzigt en een geduurige passagie, en staande en gelegen in het best van den *Haag*. Nader onderrigting te bekomen op het Bureau dezer Courant, Princegragt, No. 113. De *Brieven Franco*.

UIT DE HAND TE KOOP, de BUITENPLAATS, genaamd *ONS GENOEGEN*, bestaande in een Heeren Huis, voorzien van diverse zo boven als benede Kamers, meest alle behangen en gestukadoort, Keuken, Tuinmans Huis, Menagerie, Schuytenhuis en Schuuren, voorts wel aangelegde Tuin met meer dan drie honderd Vrugtdragende Boomen, de Laanen alle beplant met Ype Boomen, een Bosch met Hakhout, en Hout Akker nevens de Plaats, en drie Morgen vyf-en-zeventig Roeden Vischwater, gelegen in de Polder Teedingerbroek een quartier uurs van den Leidschendam, voor aan op de Veenweg, zeer geschikt voor een Zomer en Winterverblyf. Den Koper kan des verkiezende de helft der Kooppenningen op Kusting hehouden tegens den Intrest à vier en een half Per Cent, en matige jaarlyksche aflossing.

Te bevragen by den Kon. Notaris H. C. BYVANCK, woonende in de Nieuwstraat, No. 157, in 's Hage.

*** UIT DE HAND TE KOOP: Een *zeer net en 't zedert weinig jaaren nieuw opgetimmerd vrolyk* HUIS, voorzien, (buiten een Timmermans Winkel, tot welke hetzelve voor een gedeelte thans nog is geapproprieerd,) van Behangen en proper Geschilderde Kamers, staande en gelegen binnen den Dorpe van *Ryswyk naby den Haag*, zeer geschikt tot een Renteniers Woning. Te bevragen Letter A, No. 19 aldaar. *Brieven franco*.

De Vendumeester BOSBOOM, zal op Maandag den 3 October 1808, en volgende dagen, aan de Noorzyde van het Plyn, Wyk I, No. 58, in 's Hage, Verkopen: Een deftige en zindelyken INBOEDEL, bestaande in Tombaux, Mahonyhoute Secretaire, dito Eetens-, Thee en andere Tafels, Stoelen, Spiegels, Pendules, fraaye geörneerde Marmere Vasen, een kwantiteit Saxische, Japanse en andere Porcelynen, waar onder Tafel en Thee Serviesen, Speksteene Beelden, Glaswerk, Bedden met hun toebehoren, Matrassen en Deekens, Bedlinnen, superbe Damaste Tafel-Garnituuren; voorts Koper, Tin, Yzer- en Blik-Werk, en andere Goederen meer. Alles Heden en Morgen, 's morgens van 10 tot 12, en 's namiddags van 3 tot 5 uuren, te zien.

De Vendumeester BOSBOOM, zal op Maandag den 10 October 1808, des namiddags om 3 uuren, op het Tourneyveld, bezyden den Nieuwen Doelen alhier, Verkopen: 4 Zwarte Langstaarte KOETS-PAARDEN, als mede een KOETS voor vier Personen, en andere RYTUIGEN, mitsgaders TUIGEN en STAL-GEREEDSCHAPPEN; alles 's morgens voor de Verkoping, van 10 tot 1 uur, in de twee Stallinge van het Noordeynde te zien.

*** DE BEELDENSPRAAK DER OUDEN, de gelief koosde Studie onzer *Oudheid-*, *Geschied-*, *Taal-*, *Reden-*, *Dicht-*, *Schilder-*, *Teeken-*, *Bouw-* en *Beeldhouwkundigen*: die *rykdom van Studiën* voor elken derzelven — byzonder voor hun, die de *Beeldende Kunsten* beoefenen — uit de *oorspronglyke Schriften* van CESAR RIPA en andere *schrandere vernuften van dien tyd* opgezameld en *uit den schoot der Taal- en Oudheidkunde*, hun aangeboden te zien door een Man als POOT, *Hollands roem*, kan, niet dan hoogstaangenaam wezen, zelf aan hem, die slechts eene eenige der genoemde kunsten aankweekt. Een zodanig Boek nu is dat, waarin de ZINNEBEELDEN der EGYPTENAAREN, GRIEKEN en ROMEINEN — *hunne zo veel beduidende Schryfkunst*, in niet minder dan TWAALF-HONDERD ZINVOLLE TAFEREELEN, zyn voorgesteld met die *aangenaame* en *leerryke* VERSCHEIDENHEID, welken den GELETTERDEN *behaaglyk*, den ONERVARENEN *voordeelig* zal wezen; en in eene orde, die *Alphabetisch* zig van zelve aanwyst: Dit GROOT NATUUR en ZEDENKUNDIG WAERELDTONEEL, in één woord, stelt voor in *drie Deelen in folio*, van 2000 *bladzyden*, met 500 *keurig gegraveerde Afbeeldingen* opgehelderd, alle de *deugden*, *ondeugden*, *neigingen*, *bedryven*, *hartstogten*, *kunsten*, *leeringen* en *zinlykheden* der ALOUDE VOLKEN, met de *hoofdstoffen*, *hemellichten*, *landschappen*, *rivieren* en veele andere zaken: alles met uitvoerige *aanmerkingen* en *ophelderingen*, zo uit *gewyde* als *ongewyde* Schryvers in één *breed register*, door eene beroemde *taal* en *oudheidkundige hand*, met *zinnebeeldige Dichtkundige toepassingen* van welgemelden onzen grooten Dichter POOT. De uitgaaf der nog overig geblevene 24 Exempl. dezes, *in zyne soort eenigen*, Werks, geschied van 1 *tot ultimo September* 1808, te AMSTERDAM by *Gartman*, *Vermandel* en *Holtrop*, voor *f* 9— *in losse bladen*, in plaatse van *f* 30—.

*** Dr. L. SMIDS *ryk-gestoffeerde* SCHATKAMERS van *Geldersche*, *Zuid-* en *Noord Hollandsche*, *Utrechtsche* en vooral *Zeeuwsche*, in één woord van NEDERLANDSCHE OUDHEDEN, of *Beschryving* van alles, wat HOLLAND *merkwaardig* en *onvergelyklyk* maakt in aloude en Ridderlyke *Heeren Huizen*, *Slooten*, *Kasteelen*, *Dorpen* en *Steeden*; — in *Trouw*, *Begravenis-* en *Dischplegtigheden* en andere *Lands-* en *Volksgewoonten*; aanvangende met 's *Lands vroegste Bewooners*, en eindigende genoegzaam met *onze Tydgenooten*. — Geene *Stad*, *Dorp*, *Rivier*, *merkwaardigheid*, *gebruik* of *Landswyze*, geen *man van den Tabberd* of *van den Degen*, die het *Vaderland* of tot *eere* of tot *onëere* geleefd heeft, welke niet hier *vermeld en geschetst* werdt; en *daar de lust tot het kennen van 's Lands Oudheden als met den dag onder ons toeneemt*, *en men gaarne zelfs Eeuwen wil terug treeden om ook den* voormaaligen *staat des Lands en de* oude *gesteldheid van zaaken* te aanschouwen, zal men daar toe dit werk te gereeder by de hand neemen om de gemaklyke *Alphabetische* orde waarin het behandeld is, en de byzondere aangenaamheid, daarteboven, die het heeft van ons by de *beschreevene* oude *Lands Grootheden* als van zelven te doen vertoeven, om dezelve te aanschouwen in 63 bevallig gestoffeerde, Kunstkundige en in den waren staad voorgestelde *Afbeeldingen* derzelven in Quarto Plaaten, naar Teekeningen van den grooten *Rochman*: Afbeeldingen, meerendeels door *geweld* en door *tyd* verwoest en *nergens dan hier* te vinden. — Dit zoo alzins *onderhoudend* als *leerryk oorspronglyk Hollandsch* werk, voorzien van *Jaarregisters* en *Landskronyken*; vermeerderd met de *aanteekeningen* van den beroemden *Dichter P. Langendyk* en den *Oudheidkundigen Rechtsgeleerden* Mr. *J. J. van Hasselt*; is *driemaalen* gedrukt, met een kleinen letter, en besluat 1600 Bladz. in gr. 8vo. — En daar het zelve, zoo compleet als *nu*, in geene Jaaren is voorgekomen; zal men het ook te gereeder willen bezitten, waar toe de gelegenheid thans word gegeeven te AMSTERDAM by *Gartman* en *Holtrop*, die het overschot van 120 Exemplaaren tot *ultimo September* 1808, afleveren voor *f* 3—4—, in plaats van *f* 15—, of wel aan de zodanigen als het merendeels te doen is om de LXVII. AFBEELDINGEN, het *eerste Deel* — *alleen* voor *f* 2—4.

*** *Profr.* BAYLE'S WOORDENBOEK, getyteld: DICTIONNAIRE HISTORIQUE & CRITIQUE, in *vier massive Deelen in groot Folio*, *laatste*, *volledigste* en *korrektste druk*, verrykt met '*s Mans eigenhandig gemaakte* VERBETERINGEN en VERMEERDERINGEN; zyn *merkwaardig* LEVEN en *lotgevallen* ook als *Hoogleeraar in de Wysbegeerte en Geschiedenis te* ROTTERDAM; zyne verdere *kleine Wysgeerige Verhandelingen*, en zyne *Schriftuuren met den Rotterdamschen* WAALSCHEN *Kerkenraad* gewisseld: dit boek zoo als het, de geheele Waereld door, bekend en beroemd is, zal tot *ultimo September eerstkoomenden*, wanneer 40 Exemplaaren — *alles*, *wat men heeft* zo lang strekken, *in losse bladen*, voor *f* 16—, in plaats van *f* 50, te AMSTERDAM by *Gartman* en *Holtrop* worden uitgegeven — BAYLE's *kennis*, *oordeel*, *genie*, *geleerdheid* en *soliditeit* zyn door *Europa* erkend: ook zyne *naauwkeurig-* en *belangloosheid* als *geschiedschryver*, en zyne *gemaatigdheid*, *doordringendheid* en *oordeelkunde*, als *Kritikus*: een en ander spande hy in zynen *Dictionnaire* luisterryk ten toon; om niet te zeggen van welk een aantal van MANNEN, die, ook *hier te lande*, in den *Staat*, in de *School* en in de *Kerk* gebloeid hebben, hy daarin de echte en *onzydige levensbeschryver* is. In 't kort, zyn boek is een *sieraad der Bibliotheeken* en een *vraagboek zelf voor geleerden*, zoo als deezen zelf zeggen.

**** By de GEBROEDERS VAN CLEEF, *Boekverkopers* van den *Koning* en der *Koninglyke Bibliotheek*, is Gedrukt en aan hunne Correspondenten verzonden: ANTWOORD aan den *Heer Inspecteur over den Waterstaat van het Koningryk Holland*, A. F. GOUDRIAAN, TOT WEDERLEGGING van deszelfs in Druk uitgegeven Bedenkingen wegens een NIEUW ONTWERP DER SLUIZEN, van zynen Ambtgenoot J. BLANKEN Janz. in gr. 8vo. — By dezelven zyn mede nog eenige Exemplaaren te bekomen van dezen Schryvers NIEUW ONTWERP tot het BOUWEN VAN MINKOSTBARE SLUIZEN, welke alle de vereischten der bekende Sluizen bezitten, en daarenboven de steeds ontbrekende meer uitgebreide nuttigheden van dezelve vervullen kunnen, in gr. 8vo., met eene fraay gegraveerde Plaat à 30 Stuivers. — De Uitgevers dezes debiteeren mede met succes: GRONDBEGINSELEN der PROEFONDERVINDELYKE NATUURKUNDE, door A. VAN BEMMELEN, 4 Deelen gr. 8vo. Compleet.

*** By toeval TE HUUR, twee HUIZEN, ERVEN en THUINEN, beide staande op zeer plaisierige standen, in den *Haag*, en zy de het eene daar van voorzien met vier beneden en vier boved Vertrekken, alle Behangen, en het anderen met zeven zo boven als beneden Vertrekken. Te bevragen by den Timmerman *Schuttenhelm*, in de Boekhorstraat, Wyk T, No. 320, in 's Hage.

*** De Boekverkoper A. LOOSJES Pz, te *Haarlem*, geeft uit en heeft alöm verzonden:

REIS van HUMBOLDT en BONPLAND, Eerste Deel, *met Platen*, behelzende een *Proeve over de Aardryksbeschryving der Planten*, *vergezeld van een natuurkundig Tafereel der Landen*, *omtrent den Equator*. Behalve een zeer fraai en gelykend Portret van HUMBOLDT, naar GERARD, door L. PORTMAN in het Koper gebragt, is dit Deel versierd met een groote Plaat, vertonende met een opslag van het oog *een Natuurkundig Tafereel van de Andes en de naburige Landen*. De Prys van dit Werk met de genoemde Plaat ongekleurd is *f* 2—12—, en gekleurd *f* 3—12—.

NB. Met VIER, *hoogstens* VYF, DEELEN, zal deze voor de Wetenschappen zoo alzins belangryke REIZE, kompleet zyn; zullende de volgende Deelen het Historisch berigt dezer Reize bevatten. De Uitgever vertrouwt, dat zoo wel door de keurige uitvoering wat Letter en Plaatdruk betreft, als de naauwkeurige en fraaye Vertaling dit *Klassiek* Werk de aandacht zyner Landgenoten tot zich trekken zal, en by alle Lieden, die 'er op uit zyn, om hunnen geest met wezenlyke en waardige kundigheden te verryken, met genoegen ontvangen zal worden.

**** N. CORNEL, Boekverkoper te Rotterdam, zal in het midden der aanstaande maand October VERKOPEN: Een fraaije Verzameling BOEKEN, waar onder veele BOUWKUNDIGE WERKEN, nagelaten door wylen den Heere W. VERSCHOOR Hz., in leven Eerste Baas der Koninglyk Maritime Sluis en Dokwerken te Helvoetsluis, waar van de Catalogus binnen 8 dagen zal gereed zyn.

NB. Een à twee honderd Riem best klein MISDRUK, te bekomen à *f* 1—14— 't Riem by N. CORNEL te Rotterdam.

*** In de Boek- en Papierwinkel van WILLEM KLIS, DE BERT, op het Hofspui, *word uitgegeven*:

I. Gedenksteenen der Dankbaarheid, door *J. le Francq van Berkhey*, in gr. 8vo. à 4 st. *Best papier*, 5½ stuiver.

II. Muziek des Harten, van den Heere *J. A. K. Collizzi*, in een Bloemrand gedrukt ter nagedachtenis, à 2 st.

III. Dichtmatige Regelen, om Drukkers Proeven te Corrigeeren, door J. E. D. W. in 8vo. à 1½ st.

IV. Aan de Schryvers van de Vad. Bibliotheek, wegens de Recensie van zeker *Veldgesprek*, by den Uitgever, à 5½ st. *ten voordeele van Eeyden* gedrukt, à 2 st.

Gemelde Debiteert met succes, *l'Amusement de la Garde Robe*, ou l'Art de se Distraire, durant une des plus importantes Fonctions de la Vie, contre la Maxime Vulgaire des sages, qui veulent qu'on pense uniquement à ce que l'on fait, *ouvrage d'un gout nouveau*, à 11 sols, bovenstaande zyn ook te bekomen *te Leyden* by Murray, Wed. Cyfveer, Herding, Dufaar, en Trap; *Haarlem* Bohn, en Beets; *Amsterdam* van Vliet, v. d. Hey, Brave, Saakes, Schalekamp en v. Kesteren; *Rotterdam*, Vis en Hendriksen; *Delft*, de Groot; *Dort*, Blussé en van Braam; *Utrecht*, Paddenburg, Ter Veen, en Schoonhoven; *Breda*, van Bergen; *Gorcum*, v. de Wal; *Middelburg*, v. Benthem; *Zutphen*, Thieme; *'s Bosch*, Palier; *Nymegen*, Vieweg &c.

*** Om aan de menigvuldige van buiten de Stad, myne HOOGDUITSCHE LEESBIBLIOTHEEK betreffende, op eene meer gemaklyke wyze te voldoen, zyn thans gestadig kompleete *Katalogusjen* daarvan à 10 Stuivers voorhanden by de Boekhandelaaren de *Wed. Leeuwestyn & Comp*. in den *Haag*.

L. A. C. HESSE, Hoogduitsch Boekverkoper te *Amsterdam*.

*** Ook heeft denzelven uitgegeven en alom verzonden: *Nieuwe Romans van* LAFONTAINE *en anderen*, 6de Deel, *f* 1—16—. *Lektuur in verlooren oogenblikken*, 3 Stukken, *f* 3—6—.

In 's HAGE, by PIETER FREDERIK GOSSE, Stads-Drukker, op de Princegragt.